

SCI-CONF.COM.UA

SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS OF CONTEMPORARY SOCIETY

**PROCEEDINGS OF VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
JANUARY 10-12, 2025**

**LONDON
2025**

SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS OF CONTEMPORARY SOCIETY

Proceedings of VI International Scientific and Practical Conference
London, United Kingdom
10-12 January 2025

London, United Kingdom

2025

UDC 001.1

The 6th International scientific and practical conference “Scientific achievements of contemporary society” (January 10-12, 2025) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2025. 898 p.

ISBN 978-92-9472-192-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Scientific achievements of contemporary society. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2025. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-achievements-of-contemporary-society-10-12-01-2025-london-velikobritaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: london@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2025 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2025 Cognum Publishing House ®

©2025 Authors of the articles

МІГРАЦІЯ ТА ЇЇ СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ: ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Шиделко Анна Володимирівна

к. соц. н., доцент,
доцент кафедри загальної та соціальної психології,
Навчально-науковий інститут управління, психології та безпеки,
Львівський державний університет внутрішніх справ

Благута Валентина Богданівна

здобувачка вищої освіти 2 курсу, спеціальності 081 «Право»
Навчально-науковий інститут права та правоохоронної діяльності
Львівський державний університет внутрішніх справ

Анотація. Висвітлено соціальні наслідки міграції, зокрема її вплив на демографічний склад, культурне різноманіття, економіку та соціальну структуру з акцентом на правову регламентацію цього процесу. Окрему увагу виділено основним типам міграції: економічній, політичній та соціальній, а також аналізу міжнародних та національних правових механізмів регулювання міграційних процесів.

Ключові слова: міграція, соціальні наслідки, демографічний склад, культурне різноманіття, економіка, соціальна структура, державна політика права людини.

Міграція є однією з основних тенденцій глобалізованого світу, що використовує численні соціальні, економічні та політичні зміни. Вона охоплює як добровільні, так і примусові переміщення людей, які мають значний вплив на соціальну структуру та правовий статус як мігрантів, так і приймаючих держав. З огляду на це, правове регулювання міграційних процесів виступає інструментом для забезпечення прав та свобод мігрантів, інтеграції їх у нове суспільство та запобігання соціальним конфліктам.

Розуміння міграції та її соціальних наслідків має вирішальне значення з кількох причин. По-перше, міграція може значно змінити демографічний склад,

культурне різноманіття та економічну структуру суспільства. По-друге, міграція може призвести до соціальної напруженості та конфліктів, якщо іммігранти стикаються з дискримінацією чи відчуженням. По-третє, ефективна політика в галузі міграції має вирішальне значення для максимізації переваг і мінімізації ризиків, пов'язаних з міграцією.

Міграція є процесом переміщення осіб з однієї території на іншу, які можуть відбуватися як у межах однієї країни (внутрішня міграція), так і між країнами (міжнародна міграція). З юридичної точки зору цей процес охоплює як питання свободи переміщення, так і складні аспекти, пов'язані з правами біженців, трудових мігрантів та осіб, які перебувають на території іноземної держави без відповідних дозволів.

Міграція може бути економічною, коли людина шукає кращі можливості для роботи та заробітку грошей, політичною – коли людина втікає від політичного переслідування, соціальною – коли людина шукає кращі умови для життя або можливість здобути освіту та медичну допомогу [1].

Вона впливає на соціальний, економічний, політичний та культурний розвиток суспільства. Вона може приносити як позитивні, так і негативні наслідки, тому важливо розвивати стратегії та політики, що сприяють ефективній інтеграції мігрантів у суспільство та забезпечують їхні права та гідні умови проживання. З іншого боку, міграція може спричиняти соціальні проблеми, такі як нерівність доходів, конкуренція на ринку праці, дискримінація та ізоляція мігрантів у суспільстві. Крім того, велика кількість мігрантів може призвести до перевантаження інфраструктури та соціальних служб у країні яка їх прийняла. Для того, щоб міграція приносила лише позитивні наслідки, необхідно забезпечити адекватне законодавство та соціальні програми для інтеграції мігрантів у суспільство, а також рівні умови для всіх громадян, незалежно від їхнього походження, статусу чи релігії.

Міграція є складним явищем, яке потребує уважного вивчення та розв'язання соціальних проблем, пов'язаних з нею. Важливо забезпечити баланс між позитивними та негативними наслідками міграції, щоб забезпечити

сталий та гармонійний розвиток суспільства.

Для ефективного управління міграційними процесами необхідно розробляти комплексні стратегії, які враховуватимуть потреби як мігрантів, так і місцевого населення. Важливо забезпечити доступ до освіти, медичних послуг, житла та інших соціальних послуг для мігрантів, щоб сприяти їхній успішній інтеграції у нове суспільство [2].

Важливо розвивати міжнаціональний діалог та сприяти взаєморозумінню між різними культурами. Це допоможе зменшити конфлікти та дискримінацію, які можуть виникати внаслідок міграції.

Наприклад, уряди можуть створювати програми культурного обміну, підтримувати міжкультурні заходи та просвітницькі кампанії, спрямовані на підвищення толерантності та розуміння між різними етнічними групами.

Загалом, міграція є важливим явищем, яке впливає на розвиток суспільства. Щоб міграція приносила позитивні соціальні наслідки, необхідно розробляти комплексні стратегії та програми, спрямовані на інтеграцію мігрантів та забезпечення рівних умов для всіх громадян. Тільки таким чином можна забезпечити сталий та гармонійний розвиток суспільства в умовах глобалізації та міжнаціональної взаємодії.

Міграція є суттєвим фактором, який впливає на склад населення та соціальну динаміку. Збільшення імміграції може принести користь економіці та суспільству, але також може призвести до соціальних проблем, таких як ксенофобія та порушення прав іммігрантів [3].

Міграція значно змінює демографічний склад суспільства. Імміграція, зокрема, може призвести до зростання чисельності певних етнічних груп, що впливає на міжетнічні та міжкультурні відносини в країні. У цьому контексті важливо забезпечити правову рівність усіх громадян незалежно від їхнього етнічного походження, релігії чи соціального статусу. Національні та міжнародні правові механізми мають гарантувати інтеграцію мігрантів у приймаючі суспільства через створення умов для доступу до освіти, охорони здоров'я та інших соціальних послуг.

Збільшення еміграції може мати негативні наслідки для економіки та суспільства, оскільки країна втрачає кваліфіковану робочу силу та населення. Внутрішня міграція може призвести до дисбалансу в регіональному розвитку та тиску на інфраструктуру та послуги.

Отже, розуміння міграційних тенденцій і їх соціальних наслідків має вирішальне значення для розробки ефективної державної політики, спрямованої на максимізацію вигод і мінімізацію ризиків, пов'язаних з міграцією.

Примусова міграція, яка є одним із найбільш актуальних явищ у сучасному світі, виникає з різних причин і має серйозні наслідки для людей, які стикаються з нею. Основні причини примусової міграції в сучасному світі можна умовно розділити на політичні, економічні, соціальні та екологічні [4].

Політичні причини примусової міграції охоплюють війни, внутрішні конфлікти, репресії та політичне переслідування. Війни та збройні конфлікти ведуть до масового переміщення населення зі своїх домівок через загрозу безпеці та життю. Політичне переслідування, включаючи релігійне або етнічне переслідування, також може змусити людей шукати притулок в інших країнах.

Економічні причини примусової міграції містять бідність, безробіття та низький рівень життя. Люди, які не можуть забезпечити собі та своїй сім'ї достатній рівень життя через економічні проблеми у своїй країні, змушені шукати кращі умови життя в інших країнах.

Соціальні причини примусової міграції охоплюють дискримінацію, насильство та гендерні проблеми. Люди, які стикаються з насильством або дискримінацією у своїй країні, можуть вирішити залишити її та шукати безпеку та захист у інших країнах.

Екологічні причини примусової міграції охоплюють природні катастрофи, зміни клімату та екологічні кризи. Надмірна спека, повені, засуха та інші природні катастрофи можуть змусити людей покидати свої домівки та шукати безпечне місце для проживання.

Означені причини примусової міграції мають серйозні наслідки для

людей, які стикаються з нею. Важливо зрозуміти та визначити причини цього явища, щоб знайти шляхи його подолання та надання підтримки тим, хто потребує допомоги [5].

Для подолання проблеми примусової міграції необхідно приймати комплексні заходи на різних рівнях – національному, регіональному та міжнародному. Основні напрями дій містять:

- необхідно розв'язувати конфлікти та війни мирними засобами, забезпечувати права людини та захищати від політичного переслідування;
- створення умов для економічного зростання, зменшення бідності та безробіття, підвищення рівня життя населення у вразливих регіонах;
- забезпечення безпеки, захисту та підтримки для людей, які стикаються з дискримінацією, насильством або гендерними проблемами.
- прийняття заходів для запобігання природним катастрофам та адаптації до змін клімату, захист довкілля та створення стійких екологічно безпечних умов для проживання.
- спільні зусилля країн та міжнародних організацій для розв'язання проблем примусової міграції, розроблення та виконання міжнародних угод та договорів щодо захисту прав біженців та переміщених осіб.

Загальна мета цих заходів – створення стабільних, безпечних та справедливих умов для всіх людей у їхніх країнах походження, щоб вони могли залишатися та розвиватися у своїй рідній землі, не бігаючи від примусової міграції [6].

Зауважимо, що примусові мігранти часто стикаються з порушенням своїх прав, що зумовлено політичними, економічними чи соціальними факторами. Враховуючи масштабні проблеми, необхідно забезпечити національні та міжнародні механізми захисту біженців, як-от **Міжнародну конвенцію про статус біженців** та **Європейську конвенцію з прав людини**.

Країни можуть покращити свою політику щодо біженців шляхом прийняття низки заходів, спрямованих на забезпечення захисту, безпеки та гідного ставлення до біженців. Деякі з можливих заходів містять у собі:

1. Прийняття законодавства, яке гарантує права біженців та відповідає міжнародним стандартам, зокрема, Конвенції ООН про статус біженців.

2. Створення ефективних механізмів для приймання та розміщення біженців, включаючи процедури оцінки статусу біженця, надання правової та медичної допомоги, а також інтеграцію в суспільство.

3. Забезпечення доступу до освіти, медичної допомоги, житла та інших соціальних послуг для біженців та їх сімей [7].

4. Підтримка програм розвитку та інтеграції біженців у місцеві громади, що допомагає їм знайти роботу, навчатися та адаптуватися до нового оточення.

5. Забезпечення захисту вразливих груп біженців, зокрема жінок, дітей, осіб з інвалідністю та інших осіб, від насильства, експлуатації та дискримінації.

6. Співпраця з міжнародними організаціями, громадськими організаціями та іншими країнами для спільного розв'язання проблем біженців та підтримки міжнародних стандартів захисту прав біженців.

Означені заходи допоможуть країнам створити гуманне та сприйнятливє середовище для біженців, де вони можуть знайти захист, підтримку та можливість належно інтегруватися у нове суспільство.

Міграція є важливим фактором, який може впливати на соціальну структуру суспільства. Вона може мати як позитивні, так і негативні наслідки, але в будь-якому випадку вона вносить зміни і впливає на різні аспекти життя суспільства.

По-перше, міграція може призвести до змін у демографічній структурі населення. Наприклад, при приїзді великої кількості мігрантів може зрости чисельність певної етнічної або культурної групи, що може вплинути на баланс національних та міжетнічних відносин в суспільстві [8].

По-друге, міграція може вплинути на економічну структуру суспільства. Наприклад, при прибутті великої кількості мігрантів може зрости конкуренція на ринку праці, що може призвести до зниження заробітних плат та погіршення

умов праці для місцевого населення. З іншого боку, міграція може приносити економічні вигоди, такі як збільшення обсягів виробництва та споживання, розвиток нових галузей економіки тощо.

По-третє, міграція може вплинути на культурну структуру суспільства. При прибутті мігрантів з інших країн може збільшитися культурне різноманіття суспільства, що може сприяти взаєморозумінню та толерантності між різними культурами. Однак це також може призвести до конфліктів та непорозумінь між різними групами населення.

Вона на пряму впливає на соціальну структуру суспільства на різних рівнях – демографічному, економічному та культурному. Важливо враховувати цей вплив при прийнятті рішень щодо міграційної політики та розвитку суспільства в цілому.

Міграція може також впливати на соціальні структури суспільства через зміни в політичній сфері. Наприклад, при прибутті великої кількості мігрантів може збільшитися політичний вплив певних етнічних або культурних груп. Це може призвести до змін у законодавстві, політичних партіях та загальному керівництві суспільством.

До того ж міграція може вплинути на соціальну мобільність населення. Наприклад, при прибутті великої кількості висококваліфікованих мігрантів може збільшитися конкуренція за вакансії високооплачуваних посад, що може ускладнити доступ до таких робочих місць для місцевого населення. З іншого боку, міграція може стимулювати інвестиції та розвиток нових галузей економіки, що може сприяти соціальній мобільності [9].

Зауважимо, що згідно з міжнародним правом, кожна людина має право на вільне пересування, що закріплено в таких документах, як Загальна декларація прав людини (ст. 13) та Міжнародний пакт про громадянські та політичні права (ст. 12). Однак, у реальності, права мігрантів часто порушуються через належне правове регулювання, що створює проблеми для інтеграції мігрантів у суспільство, зокрема у сфері зайнятості, освіти, охорони здоров'я та соціального забезпечення.

Ключовим інструментом регулювання прав мігрантів є **Конвенція ООН про статус біженців 1951 року**, яка визначає правовий статус біженців та гарантує їм певні права, зокрема право на захист від депортації. На рівні національних держав розробка міграційної політики має забезпечити не тільки правову захищеність мігрантів, але й інтеграцію їх у місцеві соціальні структури.

Отже, міграція є фактором, який має значний вплив на соціальну структуру суспільства. Вона вимагає комплексного правового підходу, що включає не лише національні, але й міжнародні механізми захисту прав мігрантів. Розробка ефективних стратегій, що враховують як соціальні, так і правові аспекти міграції, є запорукою сталого розвитку суспільства та забезпечення прав і свобод усіх його членів, незалежно від їхнього статусу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Слово і діло. (2021). Трудова міграція: скільки українців працювало за кордоном в 2019-2021 роках. URL: <https://ru.slovoidilo.ua/2021/03/18/infografika/obshhestvo/trudovaya-migraciya-skolko-ukraincev-rabotali-granicej-2019-2021-godax>.
2. Українське суспільство: міграційний вимір. (2018). Нац. Доповідь. Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України. 396 с. URL: https://www.idss.org.ua/arhiv/Ukraine_migration.pdf.
3. Укрстат. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
4. Фонд розвитку МОМ. (2019). Міграція в Україні. Цифри і факти. URL: https://iom.org.ua/sites/default/files/iom-ukraine_facts-ukr_2019.pdf.
5. Центр економічної стратегії. Скільки українців поїхало за кордон та що державі з цим робити. URL: <https://ces.org.ua/migration/>.
6. Баб'як Г.П. (2014) Демографічні чинники та їх вплив на відтворення трудового потенціалу України. С. 364-365. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32609089.pdf>.
7. Василенко П. В. (2010). Зарубіжні теорії міграції населення. URL:

https://arch.pskgu.ru/projects/pgu/storage/prj/prj_16/prj_16_05.pdf.

8. Гринькевич О. С. (2013). Освітня міграція в Україні та світі: інституційне середовище та напрями державного регулювання. Соц.-економічні проблеми сучасного періоду України. Вип. 3(101). С. 257. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20133\(101\)/sep20133\(101\)_254_HrynkevychOS.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20133(101)/sep20133(101)_254_HrynkevychOS.pdf).

9. Кривицька О. (2013) Міграційні процеси в Україні: конфлікт ідентифікацій та ризики «відторгнення». Політичний менеджмент No1-2. С. 82-85. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/kryvytska_migratsiina.pdf.